

cystic fibrosis en belastingaftrek

Buitengewone uitgaven 2022

NCFS • februari 2023

Inhoudsopgave

1	BELASTINGAFTREK ALGEMEEN	4
1.1	INLEIDING	4
1.2	TOESLAG ARBEIDSONGESCHIKTHEID VIA HET UWV	5
1.3	FISCALE AFTREK VOOR SPECIFIEKE ZORGKOSTEN: 'VANGNET'	5
2	FISCALE AFTREK BIJ CF: DREMPEL EN VERHOGING	6
2.1	WELKE KOSTEN ZIJN AFTREKBAAR? DREMPELBEDRAG EN VERHOGING	6
2.2	VOORWAARDEN VOOR BELASTINGAFTREK VAN ZIEKTEKOSTEN ALS BUITENGEWONE LASTEN	6
2.3	VERHOGING: PERCENTAGES	7
2.4	DREMPELBEDRAG 2022	7
3	ZORGKOSTEN MET VERHOGING	9
3.1	VOORWAARDEN VOOR VERHOGING	9
3.2	MEDICIJNEN EN ZELFZORGMIDDELEN OP VOORSCHRIFT VAN EEN ARTS (VOORGESCHREVEN GENEESMIDDELEN)	9
3.3	DIEETKOSTEN	10
3.4	KLEDING EN BEDDENGOED, EXTRA KOSTEN	11
3.5	HULPMIDDELEN	11
3.6	EXTRA PARTICULIERE GEZINSHULP (BOVEN EEN BEPAALDE DREMPEL)	12
3.7	VERVOERSKOSTEN VOOR BEHANDELING EN GENEESKUNDIGE HULP (GEEN BEZOEKKOSTEN)	13
3.8	PARKEERKOSTEN (BIJ VERVOER GENEESKUNDIGE BEHANDELING)	13
3.9	EXTRA VERVOERSKOSTEN: 'REISKOSTEN VOOR LEEFKILOMETERS'	14
3.10	GEANNULEERDE REIS: EXTRA KOSTEN VOOR VERVOER	15
3.12	WONINGAANPASSINGEN	15
3.13	AANPASSINGEN VAN ZAKEN EN AAN AUTO	15
4	SPECIFIEKE ZORGKOSTEN ZONDER VERHOGING	16
4.1	MEDISCHE BEHANDELINGEN IN HET BUITENLAND	16
4.2	UITGAVEN VERBLIJF IN EEN VERPLEEG-/VERZORGINGSINSTELLING (NIET-WLZ-INSTELLING)	16
4.3	KUREN	16
4.4	INENTINGEN, PERIODIEK GEZONDHEIDSONDERZOEK EN SPORTKEURING	16
4.5	KOSTEN GEMAAKT IN VERBAND MET KUNSTMATIGE INSEMINATIE, IVF- EN ICSI-BEHANDELING	17
4.6	VOORBEHOEDMIDDELEN (ANTICONCEPTIE EN STERILISATIE)	17
4.7	BEVALLINGSKOSTEN, KOSTEN VOOR MISKRAAM EN ABORTUS	17
4.8	LIDMAATSCHAP PATIËNTENORGANISATIE	17
4.9	ALTERNATIEVE GENEESWIJZEN, PARAMEDICI EN HOMEOPATHIE	18
4.10	TANDARTSKOSTEN/MONDHYGIËNE/ORTHODONTIE	18
4.11	PSYCHISCHE SPANNINGEN EN THERAPIE	18
4.12	ZWEMLESSEN, FITNESS, SPORT	19
4.13	REISKOSTEN VOOR REGELMATIG ZIEKENBEZOEK: BEZOEKKOSTEN	19
4.14	HOTELOVERNACHTING BIJ REGELMATIG ZIEKENBEZOEK	19
4.15	REISKOSTEN VOOR EEN KIND MET CF NAAR EN VAN EEN SCHOOL OF INTERNAAT	19
4.16	KOSTEN WEEKENDBEZOEK PARTNER MET CF	20
5	FISCALE PARTNERS, BOXEN, HEFFINGSKORTINGEN EN T-BILJET	21

5.1	BIJ FISCALE PARTNERS: GEZAMENLIJK INKOMEN EN BEIDER BUITENGEWONE UITGAVEN	21
5.2	OVER VERZAMELINKOMEN, HEFFINGSKORTINGEN EN BOXEN	21
6	TEGEMOETKOMING SPECIFIEKE ZORGKOSTEN (VERZILVERINGSREGELING)	23
7	ANDERE UITGAVEN	24
8	TIPS VOOR DE AANGIFTE	25
8.1	LOGBOEK BIJHOUDEN VAN DE KOSTEN EN ELEKTRONISCH AANGIFTE DOEN	25
8.2	UITSTEL BELASTINGAANGIFTE VRAGEN.....	25
8.3	BELASTBAAR INKOMEN GAAT OMLAAG: CONSEQUENTIES VOOR ANDERE REGELINGEN.....	25
9	HOE DOE IK AANGIFTE?	26
9.1	EERSTE BELANGRIJKE STAP	26
9.2	MET DE REKENHULP VIA JOUW COMPUTER.....	26
9.3	VIA HET INVULLEN VAN EEN FORMULIER	26
10	NIET EENS MET DE AANSLAG	27
10.1	IN GESPREK.....	27
10.2	EEN BEZWAARSCHRIFT INDIENEN.....	27
10.3	IN BEROEP GAAN.....	28
10.4	HERZIENING AANVRAGEN EN AANGIFTE DOEN VAN VERGETEN KOSTEN.....	28
10.5	DE NATIONALE OMBUDSMAN.....	29
11	MEER INFORMATIE.....	30

Let op: deze uitgave wordt jaarlijks geüpdatet en is daarom alleen bruikbaar in het jaar van uitgave (nu: 2023).

1 Belastingaftrek algemeen

1.1 Inleiding

De brochure 'cystic fibrosis en Belastingaftrek 2022' maakt jou wegwijs in de mogelijkheden om aftrekposten die te maken hebben met cystic fibrosis (CF), op te geven via jouw belastingaangifte. Voor mensen met CF – en hun ouders – zijn er bepaalde aftrekposten. Om zorgkosten vergoed te krijgen moeten je kosten boven een bepaald drempelbedrag uitkomen. De hoogte daarvan verschilt per persoon. Ten opzichte van 2021 zijn nauwelijks inhoudelijke veranderingen te melden. Wel is een aantal normbedragen aangepast.

Voor informatie over belastingaftrek vanwege specifieke zorgkosten, kunt je terecht op de site van de Belastingdienst (www.belastingdienst.nl). In deze brochure wordt ingegaan op de situatie voor mensen met CF. Ook vind je veel informatie op de site www.meerkosten.nl van leder(in).

Heb je aanvullingen, suggesties of tips dan kun je dat aan de NCFS laten weten. Deze belastingbrochure is informatief van aard. Je kunt hieraan geen rechten ontleen.

1.1.1 Voor wie en onder welke voorwaarden?

Belastingaftrek is mogelijk voor:

- jezelf
- jouw fiscale partner en de kinderen van jouw fiscale partner
- jouw kinderen jonger dan 27 jaar, ongeacht of ze thuis wonen of ergens anders
- familieleden zoals ouders broers of zussen die bij jou wonen en voor zorg van jou afhankelijk zijn
- ernstig gehandicapte kinderen ouder dan 27 jaar die tot jouw huishouden behoren.

1.1.2 Wat is wel en niet aftrekbaar?

Wat wel en niet aftrekbaar is staat op de site van de belastingdienst:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/belastingaangifte/content/overzicht-zorgkosten-2022>

In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste aftrekposten in verband met cystic fibrosis toegelicht.

1.1.3 Drempelbedrag en verhoging

De kosten moeten eerst een *drempelbedrag* overschrijden willen deze aftrekbaar zijn. Dit drempelbedrag is afhankelijk van je inkomen. Voor een aantal posten kun je bij een bepaald inkomen en leeftijd een *verhoging* opvoeren. Zie hoofdstuk 2 van deze brochure voor meer uitleg.

1.1.4 Maak gebruik van het aangifteprogramma

Het aangifteprogramma van de Belastingdienst berekent automatisch de hoogte van het drempelbedrag voor je en geeft het bedrag aan dat na aftrek van die drempel overblijft als 'Aftrek specifieke zorgkosten'. Maak je gebruik van het aangifteprogramma, dan hoef je je dus niet meer te verdiepen in deze ingewikkelde berekeningen. Doe je aangifte op papier, maak dan gebruik van de speciale Rekenhulp voor de berekening van de drempel. Bij aangifte via de app 'Aangifte 2022' kun je geen zorgkosten opgeven. Vanaf 1 maart is de digitale aangifte vooraf voor je ingevuld door de Belastingdienst. Dat vergemakkelijkt je aangifte.

Bij het Aangifteprogramma kun je geen specificaties meesturen en dat hoeft ook niet. Maar de kosten moet je in veel gevallen wel aan kunnen aantonen. Bewaar daarom altijd bonnen, afspraakkaarten van het ziekenhuis, betaalbewijzen en dergelijke.

1.1.5 Bezwaar en beroep

Je hebt de mogelijkheid om tegen een beschikking van de Belastingdienst in beroep te gaan. Op de beschikking kun je lezen welke termijnen je in acht moet nemen. Je kunt over in beroep gaan meer lezen op de site van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl

1.2 Tegemoetkoming arbeidsongeschikten via het UWV

Ontvang je een Wao-, Waz- of Wia-uitkering en ben je minimaal 35% arbeidsongeschikt, dan heb je recht op een tegemoetkoming van een vast bedrag. Wanneer je per 1 juli **recht** hebt op een Wajong-uitkering, kom je eveneens voor deze tegemoetkoming in aanmerking.

Voor 2022 bedraagt deze tegemoetkoming € 186,00 netto. Als je er recht op hebt, ontvang je dit bedrag automatisch op jouw rekening in het derde kwartaal van 2022. De instantie die de Tegemoetkoming Arbeidsongeschikten (voorheen WTCG) uitkeert is het UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen). Het bedrag is netto en geldt niet als inkomen. Als je denkt dat je recht hebt op dit bedrag, maar het niet hebt ontvangen, neem dan contact op met het UWV.

1.3 Fiscale aftrek voor specifieke zorgkosten: 'vangnet'

Buiten de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid kun je specifieke zorgkosten aftrekken. Over belastingaftrek van deze specifieke zorgkosten gaan de volgende hoofdstukken.

2 Fiscale aftrek bij CF: drempel en verhoging

Ziektekosten kun je aftrekken onder de noemer van 'persoonsgebonden aftrek'. Onder persoonsgebonden aftrek vallen verschillende soorten aftrekposten, waaronder die voor ziektekosten (in dit geval vanwege CF) en andere buitengewone uitgaven.

2.1 Welke kosten zijn aftrekbaar? Drempelbedrag en verhoging

De onderstaande specifieke uitgaven die vanwege CF zijn gemaakt kunnen worden opgegeven. Let op: deze kosten mag je pas aftrekken als je boven een bepaald drempelbedrag uitkomt (zie paragraaf 2.4.1). Voor een aantal aftrekposten *geldt dat je het bedrag mag verhogen* met een bepaald percentage, mits je inkomen niet uitkomt boven een bepaald bedrag uitkomt (zie paragraaf 2.3 en 2.4).

2.2 Voorwaarden voor belastingaftrek van ziektekosten als buitengewone lasten

Om kosten af te kunnen trekken in verband met ziekte of invaliditeit moet aan een aantal voorwaarden voldaan zijn:

- De kosten moeten door jou daadwerkelijk zijn gemaakt. Kosten waarvoor je een vergoeding krijgt, kun je niet ook nog eens aftrekken als buitengewone uitgaven. Ook het bedrag dat je betaalt vanwege het verplichte eigen risico van € 385 (2022), of een vrijwillig hoger eigen risico in de zorgverzekering kun je niet aftrekken. Bijzonder hierin is dat wanneer je geen aanvullende verzekering hebt afgesloten voor bijvoorbeeld fysiotherapie of tandarts, deze kosten wel aftrekbaar zijn.
- Vergoedingen die je ontvangen hebt, bijvoorbeeld van je zorgverzekeraar of via de Wmo of Awbz moet je eerst van de kosten aftrekken.
- Het moet gaan om extra kosten. Dat wil zeggen dat het kosten zijn die gezonde mensen gewoonlijk niet maken, of kosten die hoger liggen dan die gezonde mensen doorgaans maken.
- Het gaat erom dat de kosten in 2022 zijn betaald, verrekend, door jou ter beschikking zijn gesteld of rentedragend zijn geworden. Zijn rekeningen uit 2022 pas in 2023 betaald, dan blijven deze voor het jaar 2022 buiten beschouwing.
- Je moet de kosten aannemelijk kunnen maken. Het is belangrijk om (parkeer)bonnen, afspraakkaarten van het ziekenhuis, kwitanties, rekeningen, en bankafschriften te bewaren. De Belastingdienst kan jou er om vragen. Laat deze op jouw naam uitschrijven.
- Alleen de kosten die hoger zijn dan het voor jou geldende drempelbedrag dat door de Belastingdienst is vastgesteld zijn aftrekbaar. Hoe hoog deze drempel voor jou is, hangt af van je drempelinkomen. Het aangifteprogramma rekent dit automatisch voor je uit.
- Kring van personen: bij de uitgaven voor ziekte en/of invaliditeit gaat het in eerste instantie om jezelf, je fiscale partner en je kinderen jonger dan 27 jaar voor zover zij de kosten, gelet op hun financiële situatie, niet zelf kunnen betalen. Ook gaat het om ernstig gehandicapte personen van 27 jaar en

ouder die tot jouw huishouden behoren. Daarbij kan het gaan om familieleden (ook broers en zussen) maar ook om andere personen zolang deze zorgafhankelijk zijn (zij zijn niet in staat om zelf in hun onderhoud te voorzien). Voor meerderjarige kinderen en huisgenoten die zelf een inkomen of vermogen hebben, geldt dat zij de kosten via hun eigen belastingaangifte aftrekken. Je kunt deze kosten dan niet opnieuw opvoeren. Alleen als zij die kosten niet zelf kunnen dragen en jij ze hebt betaald, kun je deze opgeven¹.

Zie voor meer informatie over de voorwaarden en aftrekposten ook www.meerkosten.nl.

2.3 Verhoging: percentages

In hoofdstuk 3 komen de aftrekposten aan de orde die kunnen worden verhoogd met een bepaald percentage. De verhoging geldt dus niet voor alle aftrekposten (zie onder).

De verhoging mag alleen worden toegepast als jouw (gezamenlijk) inkomen niet hoger is dan het drempelbedrag. Het percentage van de verhoging is afhankelijk van jouw leeftijd.

De verhoging bedraagt 40 procent van de te verhogen specifieke zorgkosten.

Heb je op 1 januari 2021 de Aow-leeftijd bereikt, dan bedraagt de verhoging: 113 procent van (1.13x) de te verhogen specifieke zorgkosten.

Let op: Doe je aangifte als fiscale partners, dan geldt de verhoging van 113 procent als één van jullie beiden de Aow-leeftijd heeft bereikt. De verhoging geldt dan voor al jouw gezamenlijke te verhogen specifieke zorgkosten.

Aftrekposten die **niet onder de verhoging** vallen zijn:

1. Genees- en heelkundige hulp
2. Reizen in verband met regelmatig ziekenbezoek

2.4 Drempelbedrag 2022

Het totaal van de zorgkosten (inclusief eventuele verhogingen) en andere buitengewone kosten (zie verder) zijn alleen aftrekbaar als deze boven een bepaalde drempel komen. Zie daarvoor de volgende

---

¹ Als je jouw kind jonger dan 27 jaar voor een bepaalde mate onderhoudt en jouw kind heeft geen recht op kinderbijslag of studiefinanciering, dan is ook aftrek mogelijk voor deze kosten voor levensonderhoud. Het gaat dan echter niet om specifieke zorgkosten.

paragraaf. Het drempelbedrag hangt af van het (gezamenlijk) drempelinkomen. Het drempelinkomen is het gezamenlijk inkomen voordat de persoonsgebonden aftrek is toegepast.

Doe je elektronisch aangifte, dan rekent het programma de drempel automatisch voor je uit.

2.4.1 Drempelbedragen 2022

Je drempelbedrag voor specifieke zorgkosten in 2022 is afhankelijk van je drempelinkomen en of je een [fiscale partner](#) hebt. Het aangifteprogramma rekent de bedragen zelf uit.

Zie voor de drempelbedragen specifieke zorgkosten 2022

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privere relatie familie en gezondheid/gezondheid/aftrek zorgkosten/hoeberekent u uw aftrek/drempelbedrag berekenen/drempelbedrag-2022>

Bij een negatief individueel (niet gezamenlijk) drempelinkomen bedraagt de drempel voor 2022 € 141.

Heb je beiden een inkomen, maar is die van een van beiden negatief, dan wordt dit negatieve inkomen eerst afgetrokken van het inkomen van de andere partner.

Verdeling

Als je heel 2022 een fiscale partner had, dan heb je de buitengewone uitgaven van beiden samengevoegd en kun je de berekende aftrekpost wegens buitengewone uitgaven verdelen over beiden. Veelal is de toerekening aan de partner met het hoogste inkomen het meest voordelig. Via de elektronische aangifte kun je dit gemakkelijk bepalen, omdat het programma de bedragen automatisch uitrekent.

3 Zorgkosten met verhoging

3.1 Voorwaarden voor verhoging

Voor een aantal aftrekposten geldt dat je dit bedrag kunt verhogen als je inkomen niet te hoog is. Onder inkomen wordt verstaan: het (gezamenlijk) verzamelinkomen vóór aftrek van de persoonsgebonden aftrek. Is dit (gezamenlijk) verzamelinkomen niet hoger dan het drempelbedrag, dan mag je het bedrag van deze specifieke zorgkosten verhogen. Het percentage van de verhoging is 40 procent als je op 1 januari de AOW-leeftijd nog niet hebt bereikt.

Het elektronische programma voor de aangifte rekent dit voor je uit.

Bovengenoemde verhoging geldt **wel** voor de volgende zorgposten:

- Medicijnen en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts (farmaceutische hulpmiddelen)
- Dieetkosten
- Extra kosten voor kleding en beddengoed
- Hulpmiddelen
- Extra gezinshulp, maar ook verpleging en verzorging wanneer die boven het toegekende PGB uitkomen
- Vervoerskosten (geen bezoekenkosten).
- Andere aanpassingen

De verhoging geldt **niet** voor:

- Genees- en heelkundige hulp
- Reizen in verband met regelmatig ziekenbezoek

Alle posten worden hieronder nader toegelicht.

3.2 Medicijnen en zelfzorgmiddelen op voorschrift van een arts (voorgeschreven geneesmiddelen)

Hierbij gaat het om door een arts of door een geregistreerde paramedicus voorgeschreven farmaceutische hulpmiddelen (medicijnen). Zolang het door een arts is voorgeschreven kan het om allerlei medicatie gaan, ook bijvoorbeeld homeopathische middelen. Zelfzorgmiddelen (zoals neussprays) komen alleen bij chronisch gebruik voor vergoeding in aanmerking. Mochten deze chronisch gebruikte middelen niet worden vergoed door jouw zorgverzekeraar, dan kunnen ze wel als uitgaven worden opgegeven. En omdat het gebruik van neussprays bij CF dient als (preventief) middel met een duidelijk medisch karakter, is dit zeer goed te verdedigen. Van chronisch gebruik is sprake als het middel langer dan zes maanden wordt gebruikt. Bij CF is daarvan al gauw sprake.

Vitamines

Vitamines worden vergoed vanuit het ziekenhuisbudget. Mocht je toch de voorgeschreven vitamines zelf hebben betaald, dan kun je deze zogenaamde zelfzorgmiddelen ook opvoeren voor aftrek. Er moet dan sprake zijn van voorschrift van jouw behandelend arts en van chronisch gebruik van vitamines (langer dan zes maanden). Andere voorbeelden van chronisch gebruik van zelfzorgmiddelen zijn laxeremiddelen, kalktabletten en neusdruppels zoals zoutoplossingen en Xylometazolines. Je kan voor jezelf nagaan welke middelen je zelf chronisch gebruikt vanwege CF.

Ook als je hebt moeten bijbetalen voor een geneesmiddel, dan kun je dit bedrag dat je zelf hebt moeten voldoen, aftrekken, zolang het niet onder het verplichte risico van je zorgverzekering valt. Doorgaans moet je bijbetalen voor de zogenaamde 'duurdere' geneesmiddelen die vergelijkbaar zijn met andere middelen die goedkoper zijn. Dikwijls wordt dan het goedkopere middel voorgeschreven. De bijbetaling voor een voorgeschreven duurder geneesmiddel kun je, mits niet vergoed door jouw zorgverzekeraar, beschouwen als specifieke zorgkosten. Deze zijn dan aftrekbaar.

Let op: heb je vrijwillig een hoger eigen risico afgesloten en wordt op grond daarvan het medicijn niet vergoed, dan kun je de kosten daarvoor niet aftrekken.

3.3 Dieetkosten

Kosten voor een dieet op medisch advies komen bij CF in aanmerking voor aftrek. Het bedrag in verband met een dieet voor CF dat je voor 2022 kunt aftrekken is bij een energie- en eiwitverrijkt dieet € 500. Is er alleen sprake van energieverrijkt dieet dan is de aftrek € 400.

De belastingdienst kan om een dieetbevestiging vragen van je hiertoe bevoegde arts of -diëtist. Hiervoor moeten zij dan een standaardformulier invullen:

<https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/dieetbevestiging-2022-ib4022z12fol.pdf>

Uiteraard mag je deze kosten alleen aftrekken als jouw arts/ diëtist een dieet heeft voorgeschreven. Dit is bij CF vaak het geval voor het behandelen van verteringsstoornissen en het op peil houden van de voedingstoestand.

Door nieuwe medicatie en een betere behandeling van CF verbetert de voedingstoestand en voldoet niet iedereen met CF (meer) aan de gestelde dieeteisen voor een dieetbevestiging.

Het is dus mogelijk dat je niet (meer) voldoet aan de dieeteisen voor een dieetbevestiging. Bevoegde artsen en diëtisten kunnen dus niet altijd een dieetbevestiging voor de belastingdienst afgeven.

Het is dus belangrijk dat je dit bij hen informeert voordat je aangifte doet!

Heb jij, jouw kind of partner voor een andere aandoening ook nog dieetvoorschriften, dan kun je die ook aftrekken, mits het gaat om een dieet dat opgenomen is in de dieetkostentabel en een andere typering heeft. Daarmee wordt bedoeld dat het een ander doel dient (bijvoorbeeld twee maal eiwitverrijkt, dan mag je maar eenmaal aftrekpost opvoeren.) Je mag *per ziektebeeld* het hoogste vaste bedrag van de gevolgde diëten meetellen. De tabel dieetkosten kun je vinden in de toelichting op uw digitale belastingformulier of op de site van de belastingdienst.

Let op: Voorheen kon ook een bedrag voor (CF-gerelateerde) diabetes worden afgetrokken. Dit kan niet meer: aftrek voor dieetkosten vanwege diabetes is niet meer mogelijk.

3.4 Kleding en beddengoed, extra kosten

Als vanwege CF extra kosten worden gemaakt voor kleding en beddengoed kun je een bedrag van € 310 aftrekken. Omdat er van uit wordt gegaan dat 'uit algemene kennis' voor CF extra kosten worden gemaakt, hoef je dit niet aan te tonen. Je kunt ook meer opgeven wanneer je bewijsbaar kunt aantonen dat de extra uitgaven hoger waren dan € 620 (zie verder).

Aan extra kosten voor kleding en beddengoed in geval van cystic fibrosis kun je dan denken aan de volgende situaties. Het bed dat vaker verschoond moet worden vanwege transpireren en vaker overgeven (bewassingskosten). Dat kost water, energie en waspoeder en alles slijt sneller. Het dekbed moet misschien vaker gereinigd worden. De matras is eerder aan vervanging toe. Je koopt misschien meer kleding, omdat door transpireren vaker schone kleren worden aangetrokken. Schoenen kunnen door transpiratie wit uitslaan en moeten daardoor eerder vervangen worden. Soms moet de garderobe vervangen worden als een patiënt sterk afgevallen of aangekomen is. Je hoeft dit niet verder te beargumenteren dan: 'extra kosten voor kleding en beddengoed ten gevolge van cystic fibrosis'.

Kun je aantonen dat je meer dan € 620 uitgegeven hebt (via specificaties die je hebt en bij navraag kunt overleggen), dan mag je € 775 aftrekken.

3.5 Hulpmiddelen

Voor zover je een hulpmiddel, zoals een vernevelaar, niet of niet volledig vergoed krijgt, kun je dit opgeven. Dit geldt ook als je ervoor kiest om het hulpmiddel zelf aan te schaffen omdat het hulpmiddel niet vergoed wordt. Het moet dan wel gaan om een medisch verantwoorde keuze en niet om een persoonlijke voorkeur. De huur voor een hulpmiddel is ook aftrekbaar. De aftrek geldt voor hulpmiddelen die de normale elementaire lichaamsfuncties overnemen of versterken. Het moet gaan om lopen of spreken of horen (denk aan een kroon, brug, steunzool, krukken).

Hulpmiddelen zoals een rolstoel, scootmobiel, rollator, elleboogkruk zijn niet aftrekbaar. Hulpmiddelen in verband met het gezichtsvermogen zijn niet aftrekbaar (zoals brillen, contactlenzen). Deze voorzieningen worden in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verschaft als je daarvoor volgens je gemeente in aanmerking komt. Dit kun je aanvragen via jouw gemeente.

De eventuele eigen bijdrage die je moet betalen voor een hulpmiddel vanuit de basisverzekering of Wmo is **niet** aftrekbaar.

Ook de kosten van onderhoud, reparatie en verzekering, maar ook stroomkosten van deze kunst- en hulpmiddelen zijn wel aftrekbaar. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de kosten van de batterijen voor de infuus pomp en kosten gemaakt voor het schoonmaken van het vernevelapparaat. Een hometrainer is eveneens aftrekbaar indien je medisch kunt onderbouwen dat deze nodig is. Bedenk wel dat de fiscus bij een aanschaf van meer dan € 1.000 veelal alleen de afschrijving accepteert. Je dient dan de aanschafkosten over bijvoorbeeld vijf jaar te verspreiden.

Als het gaat om een aanpassing in een auto, dan kan dit alleen opgevoerd worden als het gaat om uitgaven voor speciale voorzieningen die geen betekenis hebben voor anderen dan degene met CF. Denk aan aangepaste auto voor het vervoer van een rolstoel.

De informatie van de belastingdienst vind je in deze link:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privere relatie familie en gezondheid/gezondheid/aftrek zorgkosten/overzicht zorgkosten/hulpmiddelen/>

3.6 Extra particuliere gezinshulp (boven een bepaalde drempel)

Het gaat hierbij om *extra* kosten voor hulp in de huishouding of gezinshulp die je hebt moeten maken ten gevolge van CF. Het moet gaan om kosten die je maakt boven een bepaalde inkomensafhankelijke drempel. Dat kan gaan om gezinshulp omdat je zelf CF hebt, maar ook omdat jouw kind CF heeft.

- **LET OP:** Het gaat om de situatie dat jij aantoonbaar zorg en hulp nodig hebt, maar je geen officiële indicatie hebt voor deze zorg of hulp. Eigen bijdragen die je moet betalen voor een Wmo/ Wlz-indicatie vallen hier niet onder.
Verpleging en verzorging wanneer die boven het toegekende PGB uitkomen, zijn wel aftrekbaar.

De kosten van maaltijden, drankjes etc. van degene die jou geholpen hebt en de reiskosten die je eventueel aan deze persoon vergoed heeft, komen ook voor aftrek in aanmerking.

3.6.1 Overleggen van facturen op naam

Let op: extra uitgaven voor thuiszorg en/of extra gezinshulp komen alleen voor aftrek in aanmerking als je gedagtekende facturen hebt met de naam en het adres van de gezinshulp of instantie. Heb je deze niet, dan heb je geen recht op belastingaftrek. Kortom, een zogenaamde 'zwarte' betaling kun je niet opgeven. Verder is het ook goed om te weten dat als jouw hulp meer dan drie dagen bij jou in dienst is, je loonbelasting voor diegene moet afdragen.

Kosten om een gezinshulp overbodig te maken, zoals het uitbesteden van de kinderen of de kosten voor de aanschaf van huishoudelijke apparaten, kosten voor buitenshuis eten, kunnen niet worden opgevoerd onder deze post.

3.6.2. Drempel

De Belastingdienst gaat er van uit dat mensen met een hoger inkomen hulp in de huishouding hebben, ook als geen sprake is van ziekte. De Belastingdienst beschouwt de kosten voor hulp in de huishouding als extra kosten als deze meer bedragen dan de percentages van het verzamelinkomen (het zogenaamde drempelinkomen: vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek) in de onderstaande tabel.

Het drempelinkomen is gelijk aan het gezamenlijke totaal van inkomsten en aftrekposten in box 1, 2 en 3, maar zonder jouw persoonsgebonden aftrekposten in mindering te brengen.

De hele drempel geldt, ook als je een gedeelte van het jaar particuliere gezinshulp hebt gehad.

Verzamelinkomen en drempel particuliere gezinshulp

Meer informatie over de hoogte van de drempelbedragen en de percentages drempelinkomen vind je op:

<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privere relatie familie en gezondheid/gezondheid/aftrek zorgkosten/overzicht zorgkosten/extra gezinshulp/drempelbedrag extra gezinshulp berekenen>

Bij het bepalen van de kosten voor extra gezinshulp mag je ook reiskosten van de hulp meetellen, mits je die aantoonbaar betaald hebt. Ook de kosten van attenties, zoals maaltijden, een bosje bloemen en een kopje koffie, tellen mee.

Draag je loonheffing en sociale verzekeringspremies af voor de hulp, omdat je formeel werkgever bent van de hulpverleners, dan kun je ook die kosten meerekenen. Dat geldt ook voor eventuele bemiddelingskosten die je moet betalen aan organisaties die bemiddelen voor thuis- of gezinshulp. Onder bepaalde omstandigheden kan ook de hulp verricht door een inwonend kind opgevoerd worden.

3.7 Vervoerskosten voor behandeling en geneeskundige hulp (geen bezoekkosten)

Onder deze categorie vervoerskosten kun je verstaan: extra reiskosten die je maakt vanwege jouw handicap of ziekte of die van jouw partner, of als wettelijk vertegenwoordiger van jouw kind met CF voor het verkrijgen van geneeskundige hulp. Zie voor andersoortige vervoerskosten, namelijk die voor extra dagelijks vervoer vanwege CF en voor vervoerskosten voor bezoek in het ziekenhuis omdat jouw partner of kind is opgenomen, de paragraaf 3.8. en 3.9. van deze brochure.

Onder vervoerskosten voor behandeling en geneeskundige hulp vallen de reiskosten en parkeerkosten voor bezoek aan onder andere arts, apotheek of fysiotherapeut, ziekenhuis etc. Hotelkosten - vanwege een noodzakelijke overnachting - vallen niet onder deze post. Voor een operatie in het buitenland zijn de kosten van vervoer van jouw begeleider ook aftrekbaar, mits het noodzakelijk is dat jij door diegene wordt vervoerd. Heeft jouw zorgverzekeraar deze kosten (gedeeltelijk) vergoed, dan moet je deze vergoeding eerst verrekenen.

Bepalen van de kosten

Je geeft de werkelijke kosten op van het reizen met het openbaar vervoer of de taxi. Voor het bepalen van de kosten van eigen vervoer kun je de kosten per kilometer van je eigen auto zelf berekenen of je kunt de kilometerprijs aanhouden via de site van de ANWB (zie onder). Het gaat daarbij om de kosten voor de extra gereden kilometers plus een evenredig deel van de vaste kosten.

Bij de ANWB kun je als je lid bent tegen betaling schriftelijke opgave krijgen van de exacte kilometerprijs van jouw auto. Er zijn mensen met CF, die op basis van de ANWB-opgave extra reiskosten opnemen in hun belastingformulier en daarover nooit vragen hebben gekregen. De Belastingdienst noemt zelf geen bedrag per kilometer. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat het door jou opgegeven bedrag geaccepteerd wordt. Je kunt ook € 0,35 per km aftrekken (zie ook www.meerkosten.nl). Maak je gebruik van een auto van de zaak, dan kun je een eveneens € 0,35 per kilometer tot de vervoerskosten rekenen. Ook de Consumentenbond verschaft informatie over de kilometerprijs van jouw auto.

3.8 Parkeerkosten (bij vervoer geneeskundige behandeling)

Niet alleen de reiskosten die je maakt voor jouw behandeling, ook de parkeerkosten kun je opvoeren. Die kunnen eveneens hoog oplopen. Bewaar daarom de parkeerbonnetjes en afsprakenkaartjes. Ziekenhuizen kunnen misschien een uitdraai geven van alle afspraken. Als jouw ziektekostenverzekeraar jouw zittend ziekenvervoer vergoedt, kun je geen parkeerkosten opvoeren.

3.9 Extra vervoerskosten: 'reiskosten voor leefkilometers'

Is er sprake van extra vervoerskosten in het dagelijks leven vanwege CF, dan zijn deze ook aftrekbaar. Het gaat hierbij dan niet om kosten voor behandeling of ziekenbezoek. Deze kosten zijn afzonderlijk aftrekbaar (zie 3.7 en 3.8).

Heb je vanwege CF (of vanwege CF van jouw kind) hogere vervoerskosten (leefkilometers) dan anderen, dan kun je de meerkosten hiervan opvoeren als buitengewone uitgaven. Dit heet feitelijk het 'korte afstandsvervoer', wat wil zeggen dat dit vervoer is dat een gezond iemand normaal lopend of met de fiets doet. Met extra vervoerskosten wordt dus bedoeld de situatie dat de totale autokosten in 2022 vanwege CF hoger waren dan gebruikelijk is in vergelijking met gezonde personen die qua inkomen en vermogen in dezelfde positie verkeren als jij. Dit moet je in kaart brengen en vergelijken met een situatie van gezonde personen (ook als het gaat om kinderen met CF die jij vervoert en die normaliter met de fiets of lopend ergens naar toe gaan).

Helaas blijkt dit in de praktijk bijna niet te doen.

Er geldt daarbij dus een zogenoemde 'vergelijkingsmaatstaf'. Die maatstaf houdt in dat je niet zonder meer alle kilometers kunt aftrekken die je vanwege jouw handicap of ziekte aflegt. Je moet daarvoor een uitgebreid overzicht bijhouden. Ook moet je kunnen aantonen dat je extra kosten hebt ten opzichte van een gezond persoon in een voor jou vergelijkbare situatie. Als je vanwege een persoonlijke voorkeur bovenmatige vervoerskosten heeft (bijvoorbeeld omdat u een hobby beoefent waarvoor je veel moet reizen) dan kunnen die kosten niet worden afgetrokken.

Een overzicht van deze gemiddelde kosten voor gezonde personen kun je vinden op www.cbs.nl (Centraal Bureau voor de Statistiek) of www.nibud.nl (het Nibud). Zie: <https://www.nibud.nl/consumenten/aftrek-extra-vervoerskosten/> voor een overzicht van vervoerskosten naar rato van inkomen en gezinssamenstelling. Het is raadzaam om bij te houden waar je jouw gereden kilometers aan besteedt. Het is handig om verschillende categorieën te maken voor vervoerskosten: kilometers voor bezoek aan behandelaars, kilometers voor bezoek bij opname (dit zijn dus andersoortige aftrekposten) en leefkilometers. Je kunt dan bepalen hoeveel extra leefkilometers je hebt.

Je kunt ook denken aan de situatie dat een gezond persoon naar het werk zou gaan met de fiets, maar jij vanwege je ziekte met de auto gaat. Je moet dan wel de kosten die jouw werkgever aan jou vergoedt, verrekenen.

Bij de extra vervoerskosten kun je ook denken aan de extra kosten om te parkeren. Houd jouw parkeerkosten nauwkeurig bij aan de hand van jouw extra kilometers, zo kun je verhoudingsgewijs berekenen wat jouw extra parkeerkosten zijn.

Het aanvragen van een invalidenparkeerkaart kan kosten met zich meebrengen. Deze verschillen van gemeente tot gemeente. Ook voor de keuring kunnen kosten in rekening worden gebracht. De NCFS acht het verdedigbaar dat deze kosten eveneens onder de bijzondere uitgaven vallen. Het aanleggen door de gemeente van een eigen invalidenparkeerplaats voor jouw woning moet je veelal (gedeeltelijk) zelf bekostigen. Ook dit beschouwt de NCFS als een aftrekpost.

Bij verlenging van het rijbewijs kan om medische redenen, bijvoorbeeld vanwege diabetes of CF, een medische keuring verplicht gesteld worden. Dat brengt extra kosten met zich mee. Deze post wordt als niet-aftrekbaar aangegeven.

NB. De kosten voor het volgen van rijlessen voor een rijvaardigheidstest en voor rijexamens zijn niet aftrekbaar.

De fiscus is bereid een bedrag ad € 200, - tot € 300, als aftrekpost te accepteren als er nauwelijks sprake is van extra kosten.

Zie voor meer informatie over deze kostenopgave ook: www.meerkosten.nl onder 'vervoer'. Daarin staan ook verwijzingen naar tabellen waarin staat welk verbruik van kilometers hoort bij een bepaald inkomen en gezinssamenstelling. De kilometers die je daarboven maakt kun je opgeven.

3.10 Geannuleerde reis: extra kosten voor vervoer

Mocht je vanwege CF een reis moeten afbreken en maak je daarbij extra kosten voor vervoer en/of verblijf, dan kun je deze ook aftrekken. Ook als het gaat om kosten voor de begeleider (ouder) van degene die CF heeft. Er moet dan wel sprake zijn van een medische indicatie voor het afbreken van de reis. Het betreft dan extra reis- en verblijfskosten die niet worden vergoed door bijvoorbeeld jouw reisverzekeraar. De reissom zelf valt daar niet onder.

Zie voor meer informatie en een berekening en jurisprudentie ook: www.meerkosten.nl

3.12 Woningaanpassingen

Kosten voor woningaanpassingen kun je niet aftrekken.

Voorzieningen in en om de woning vanwege een ziekte of beperking, kun je aanvragen bij de gemeente. Die kan vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) dergelijke voorzieningen toekennen.

3.13 Aanpassingen van zaken en aan auto

Sommige aanpassingen kunnen wel worden afgetrokken, zoals het aanbrengen van een douchestoel, traplift of een badlift of verhoging van het bed. De aanpassing moet ertoe leiden dat deze daardoor voor zeventig procent door de persoon met een beperking wordt gebruikt. Een aanpassing aan een auto kan eveneens worden afgetrokken, zolang het niet gaat om algemene voorzieningen.

Criterion is dat de betreffende zaak voor ten minste zeventig procent moet worden gebruikt door degene die CF heeft. Als je een vergoeding krijgt van de gemeente, dan moet je die vergoeding eerst aftrekken van de door jou gemaakte kosten.

Elektrische fietsen zijn niet aftrekbaar omdat die ook door mensen zonder beperkingen worden gebruikt.

4 Specifieke zorgkosten zonder verhoging

Posten die vallen onder de noemer 'medisch geneeskundige hulp en bezoekenkosten voor regelmatig ziekenbezoek' kunnen worden afgetrokken, maar daarvoor geldt geen verhoging van 40 procent. Onder medisch geneeskundige hulp vallen uitgaven voor medische behandelingen en verstrekkingen. De medische behandelingen moeten zijn gegeven door volgens Nederlandse begrippen bevoegde artsen, dat kunnen ook buitenlandse artsen zijn. Dit kan gaan om huisarts, internist, verloskundige, tandarts etc. Laserbehandelingen ter vervanging van bril of contactlenzen vallen daar niet onder. De onderwerpen die vallen onder medisch geneeskundige hulp worden hieronder nader toegelicht. Ook wordt ingegaan op de kosten voor regelmatig ziekenbezoek.

4.1 Medische behandelingen in het buitenland

Als je bent aangewezen op medisch noodzakelijke behandelingen in het buitenland, kun je deze aftrekken als jouw zorgverzekeraar dit niet vergoedt. Dit geldt ook als je vanwege lange wachttijden de geneeskundige behandeling in het buitenland moet ondergaan. Daarbij moet je er rekening mee houden dat de kosten die bovenmatig zijn (boven een Nederlands gebruikelijk tarief) door de Belastingdienst niet altijd hoeven te worden geaccepteerd.

4.2 Uitgaven verblijf in een verpleeg-/verzorgingsinstelling (niet-Wlz-instelling)

Als iemand in een tehuis verblijft dat niet door de Wlz (Wet langdurige zorg) is erkend, maar het verblijf in een gezinsvervangend tehuis is wel noodzakelijk vanwege CF, dan kunnen de kosten die uitgaan boven de bespaarde kosten van huisvesting en levensonderhoud worden opgegeven.

4.3 Kuren

Kosten voor kuren zijn alleen aftrekbaar als het gaat om een medische behandeling of om een behandeling onder medisch toezicht, dus bij behandeling in een ziekenhuis of een medische kliniek op voorschrift van een arts. Het gaat dan om de kosten voor reizen en de honoraria van medici. Het verblijf in de betreffende kliniek waar je behandeling ondergaat is wel aftrekbaar. Verblijf je tijdens de kuur in een hotel of pension, dan zijn de kosten voor het verblijf niet aftrekbaar.

Uiteraard moet je van de kosten die je maakt eerst de eventuele vergoedingen die je via jouw verzekeraar hebt gekregen, aftrekken.

Een op medisch voorschrift gehouden vakantie (rustkuur) is niet aftrekbaar. Er moet namelijk sprake zijn van een medische handeling.

4.4 Inentingen, periodiek gezondheidsonderzoek en sportkeuring

De kosten van inentingen, zoals de griepvaccinatie, periodiek gezondheidsonderzoek en sportkeuring vallen onder medische handelingen, waarvoor de kosten aftrekbaar zijn als er een medische noodzaak voor is (of in geval van inenting, zoals de griepvaccinatie, die een preventieve werking heeft). Ook kosten voor de inenting tegen tropische ziekten bij een bezoek of vakantie in andere werelddelen zijn aftrekbaar.

De kosten voor een medische verklaring voor een rijbewijs en van de medische keuring voor een levensverzekering zijn niet aftrekbaar.

4.5 Kosten gemaakt in verband met kunstmatige inseminatie, IVF- en ICSI-behandeling

Een noodzakelijke niet vergoede vruchtbaarheidsbehandeling – vanwege CF – kun je opvoeren als aftrekpost. Voor de aftrek over 2022 gelden wel voorwaarden: **geen recht** op aftrek bestaat als de vrouw 43 jaar of ouder is. Er is ook **geen recht** op aftrek als de vrouw jonger was dan 38 en er meer dan 1 embryo werd teruggeplaatst bij de eerste of tweede poging.

Bij onvruchtbaarheid van de man is opgave van alle gemaakte kosten voor kunstmatige inseminatie van een donor (KID) mogelijk. Als extra voorwaarde om voor aftrek in aanmerking te komen, is eraan toegevoegd dat deze onvruchtbaarheid tot psychische spanningen moet leiden. Een briefje met een korte toelichting van de behandelend (long)arts kan gevraagd worden.

Dit geldt ook voor in-vitrofertilisatie (IVF) en MESA, PESA, TESE behandelingen en eiceldonatie. De kosten gemaakt voor een ICSI-behandeling in binnen- en buitenland zijn eveneens aftrekbaar. Ook bij deelname aan een draagmoederprogramma zijn de medische behandelingen en de kosten van vervoer aftrekbaar.

4.6 Voorbehoedmiddelen (anticonceptie en sterilisatie)

Anticonceptie verdient in het kader van cystic fibrosis de nodige aandacht. Daarom vermelden we ook deze aftrekpost. Anticonceptiepillen worden op voorschrift verstrekt. Daarom zijn de kosten daarvan afzonderlijk wegens ziekte aftrekbaar, voor zover deze niet worden vergoed vanuit je verzekering. Overige voorbehoedmiddelen zijn niet aftrekbaar, tenzij het gebruik ervan door een arts wordt voorgeschreven. Sterilisatie is aftrekbaar voor zover de behandeling plaatsvindt in rechtstreeks verband met ziekte en/of invaliditeit. Bijvoorbeeld als er medische bezwaren zijn tegen een zwangerschap.

4.7 Bevallingskosten, kosten voor miskraam en abortus

Kosten gemaakt voor een bevalling kunnen worden afgetrokken, zolang het gaat om geneeskundige en heelkundige hulp (medische kosten) die niet worden vergoed. Bevallingskosten moeten dan vallen onder de posten van bijvoorbeeld de huisarts, gynaecoloog, verloskundige of fysiotherapeut. Dit kunnen ook de kosten voor een kraamverzorgster zijn die de bevalling ondersteunt en het kind daarna verzorgt. Kosten vanwege een miskraam of abortus op medische indicatie kunnen ook worden opgegeven. Het moet uiteraard gaan om kosten die je niet vergoed hebt gekregen (basispakket). De kosten voor een combinatietest voor prenatale screening zijn alleen aftrekbaar als er een medische indicatie is.

4.8 Lidmaatschap patiëntenorganisatie

Behalve de kosten voor aansluiting bij de NCFS, vallen hieronder de kosten die voortvloeien uit het bijwonen van een medische voorlichtingsbijeenkomst zoals de CF-dag van de NCFS of een bijeenkomst. De reiskosten horen hierbij. De Belastingdienst zal deze post niet altijd meteen accepteren. De activiteiten moeten onderdeel zijn van en samenhangen met de medische begeleiding van de persoon in kwestie. Als

de belastinginspecteur bezwaar maakt tegen deze aftrekpost is het van belang dat je duidelijk kunt maken, bijvoorbeeld door een schriftelijke verklaring van je arts, dat de activiteiten van de patiëntenorganisatie, de NCFS in dit geval, een wezenlijke bijdrage levert aan de ondersteuning en begeleiding.

4.9 Alternatieve geneeswijzen, paramedici en homeopathie

De kosten voor medische hulpverleners zoals de huisarts, specialisten en een aantal paramedische hulpverleners kun je opvoeren als overige buitengewone uitgaven. Het betreft de volgende paramedische hulpverleners: fysiotherapeut, diëtist, ergotherapeut, logopedist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, mondhygiënist en huidtherapeut. Je moet dan een verklaring kunnen overleggen van deze paramedicus met jouw gegevens en die van de paramedicus waarin vermeld is om welke aandoening het gaat en om hoeveel behandelingen het gaat.

Uiteraard moet het gaan om kosten die niet vergoed werden. De kosten van een laserbehandeling in een oogkliniek zijn niet aftrekbaar.

De kosten voor andere paramedici, zoals homeopaten, acupuncturisten en iriscopisten, kunnen worden opgegeven, als aan de eis voldaan is dat deze uitgevoerd, begeleid of voorgeschreven zijn door een in Nederland erkende bevoegde genees- of heelkundige, zoals uw behandelend arts.

Kosten voor manicure en pedicure komen alleen in aanmerking als je handen of voeten afwijkingen vertonen, zoals kalknagels of ingegroeide nagels, of als je vanwege je ziekte niet in staat bent om deze zelf te verzorgen.

Kosten voor bovennatuurlijke geneeswijzen, zoals toegepast door een magnetiseur, komen niet voor aftrek in aanmerking.

4.10 Tandartskosten/mondhygiëne/orthodontie

De kosten voor behandeling door en periodieke controles van tandarts of orthodontist zijn aftrekbaar, inclusief dure behandelingen zoals kronen, bruggen en implantaten, kunstgebit, deelprothese. Ook kosten van orthodontie zijn aftrekbaar evenals behandelingen door een mondhygiënist, zolang deze behandeling is voorgeschreven door de tandarts. Volgens jurisprudentie vallen kronen en bruggen zelfs onder hulpmiddelen. Omdat voor de post hulpmiddelen een verhoging kan worden opgevoerd, zou het opvoeren ervan ook bij deze post kunnen worden verdedigd.

4.11 Psychische spanningen en therapie

Het hebben van CF kan leiden tot gespannen situaties in het gezin of tot psychische problemen. Heb je op medisch advies en/of onder medische begeleiding gesprekken gehad met een psychotherapeut, andragoog of psycholoog vanwege relatieproblemen of psychische spanningen, dan is dat ook aftrekbaar.

Ook kosten van gesprekken met een psychotherapeut, andragoog of psycholoog in verband met psychische stoornis, spanningen of relatieproblemen zijn aftrekbaar zolang ze worden gevoerd op medisch voorschrift van of onder begeleiding van een arts/psychiater.

Uitgaven voor geestelijke gezondheidszorg voor personen onder de 18 jaar zijn niet aftrekbaar.

4.12 Zwemlessen, fitness, sport

Is er sprake van extra zwemlessen, fitnessstraining of andere sport, bijvoorbeeld vanwege de conditie van jouw kind met CF, of kosten van sauna en solariumbaden, dan is dit alleen aftrekbaar als er sprake is van directe (para) medische begeleiding of toezicht. Er moet dan toezicht en begeleiding zijn van een arts of een andere medisch geschoolde hulpverlener.

4.13 Reiskosten voor regelmatig ziekenbezoek: bezoekkosten

Reiskosten in verband met het regelmatig bezoeken van jouw kind of partner of andere huisgenoot met CF, wanneer hij of zij in het ziekenhuis is opgenomen, kunnen onder bepaalde voorwaarden worden afgetrokken.

De volgende voorwaarden worden hierbij gesteld:

- Het ziekenhuis moet verder dan tien kilometer van jouw huis liggen.
- Degene die is opgenomen hoort bij jouw huishouden of je hebt een gemeenschappelijk huishouden gevoerd bij aanvang van de opname. Dit wordt ruim uitgelegd. Het kan ook zijn dat jij met jouw broer of zus met CF een gemeenschappelijke huishouding voerde in het ouderlijk huis en hem of haar vervolgens regelmatig (een maal per week, of bij langere perioden ten minste een maal per maand) bezoekt.
- Jouw partner of kind moet langer dan een maand zijn of worden verpleegd (twee perioden van twee weken worden ook gezien als een maand als de tussenpozen minder dan vier weken zijn).
- Het gaat om bezoek van ten minste één maal per week.

Maakte je gebruik van het openbaar vervoer of de taxi dan kun je de werkelijke kosten aftrekken. Ging je met de auto dan kun je € 0,19 per kilometer rekenen. De kosten voor het betaald parkeren in verband met ziekenbezoek zijn de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het is daarom verdedigbaar de kosten die je gemaakt hebt voor het parkeren ook op te voeren.

4.14 Hotelovernachting bij regelmatig ziekenbezoek

Was je genoodzaakt om in de buurt van het ziekenhuis te overnachten, dan zijn naar de mening van de NCFS de kosten die je daarvoor hebt moeten maken ook aftrekbaar. Het moet zo zijn dat deze kosten redelijkerwijze niet konden worden vermeden. Dat is bijvoorbeeld het geval bij slechte openbaarvervoerverbindingen, of ernstige verkeershinder, waardoor het heen en weer reizen op dezelfde dag onmogelijk is. Een voorbeeld is ook dat je kosten voor het overnachten bij een longtransplantatie opgeeft.

4.15 Reiskosten voor een kind met CF naar en van een school of internaat

Als jouw kind om medische gronden in een internaat of een bijzondere school verblijft, dan kunnen de kosten voor reizen ook worden afgetrokken. Als er recht op kinderbijslag bestaat dan zullen alleen de kosten die uitgaan boven een situatie waarin sprake is van een gezond kind kunnen worden opgevoerd. Ontvang je geen kinderbijslag, dan kun je de kosten opvoeren voor zover ze uitstijgen boven het

gemiddelde van de vervoerskosten voor een gezin dat in vergelijkbare situatie verkeert gezien de omstandigheden en de financiële situatie.

4.16 Kosten weekendbezoek partner met CF

Ook de kosten van verblijf van je partner of kind die elders verpleegd wordt en in de weekenden bij jou zijn, kunnen beperkt worden afgetrokken.

5 Fiscale partners, boxen, heffingskortingen en T-biljet

Verskillende groepen mensen worden door de Belastingdienst als partners beschouwd. Dat is van belang voor het bepalen van de hoogte van de drempel. Echtgenoten zijn altijd (fiscale) partners voor de fiscus. Sta je meer dan zes maanden op hetzelfde adres ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie en voer je daar een gezamenlijk huishouden (bijvoorbeeld als geregistreerd partner, als samenwonende of als broer en zus), dan kun je zelf beslissen of je door de Belastingdienst als partners beschouwd wilt worden. Kies je daar niet voor, dan doe je gewoon apart van elkaar aangifte. Ouders en hun kinderen onder de 27 jaar, worden nooit door de fiscus als partners gezien, ook niet als ze bij elkaar wonen en hun kosten delen.

5.1 Bij fiscale partners: gezamenlijk inkomen en beider buitengewone uitgaven

Ben je fiscaal partner, dan moet je bij het aangeven van buitengewone uitgaven rekening houden met het inkomen van jullie samen. Je doet wel apart belastingaangifte. Voor het berekenen van de drempel tel je beide verzamelinkomens bij elkaar op. Daarna tel je je gezamenlijke buitengewone uitgaven bij elkaar op. Als je via het aangifteprogramma aangifte doet, wordt die berekening vanzelf gemaakt. Komen de gezamenlijke uitgaven boven jouw gezamenlijke drempel (zie 2.4.1) dan mag je zelf bepalen bij welke van de twee partners je deze aftrekpost opvoert. Je kunt de bedragen zelf verdelen door in het overzicht van de aangifte de aftrekposten anders te verdelen over jezelf en jouw fiscale partner. De ingewikkelde berekening wordt dan gemaakt door het aangifteprogramma. Zo kun je zelf zien welke verdeelsleutel het voordeligste uitkomt. Dit mag per jaar verschillend zijn.

5.2 Over verzamelinkomen, heffingskortingen en boxen

Jouw inkomen wordt voor het betalen van belasting opgedeeld in drie boxen. Het totaal van deze drie boxen vormt uw verzamelinkomen (ook wel drempelinkomen genoemd).

Box 1 is uw inkomen uit werk en woning (salaris, uitkering, pensioen, freelance inkomsten, winst uit eigen onderneming, huurwaardeforfait en aftrek hypotheek).

Box 2 is het inkomen uit aanmerkelijk belang (deelname in bedrijven, vooral van belang voor ondernemers).

Box 3 is het inkomen uit vermogen (waaronder sparen en beleggen).

Het verzamelinkomen is het totaal van al uw inkomsten in box 1, 2 en 3 zonder aftrek van de heffingskortingen. Heffingskortingen zijn bedragen die worden afgetrokken van het bedrag dat je aan inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen zou moeten betalen. Dit brengt het bedrag dat je moet betalen omlaag. Er zijn algemene heffingskortingen en heffingskortingen voor onder andere werkenden en ouderen.

5.2.1 Jonggehandicaptenkorting

De jonggehandicaptenkorting noemen we hier omdat veel jongeren met CF hiervoor in aanmerking komen. Deze jonggehandicaptenkorting kan bij de belastingaangifte worden toegepast voor degenen die in 2022 **recht** hadden op een uitkering op grond van de Wajong (Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten). Ook als je daarvoor niet daadwerkelijk een uitkering ontving (bijvoorbeeld omdat je werk had) kun je deze korting toepassen. Voor 2022 bedraagt de jonggehandicaptenkorting € 771. Indien

je een Wajonguitkering ontvangt, wordt er al rekening mee gehouden en wordt de korting automatisch toegepast. Wel dien je bij een elektronische aangifte aan te vinken dat er sprake is van een Wajonguitkering.

6 Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (verzilveringsregeling)

Het kan voorkomen dat jouw belastbare inkomen zo laag is dat je geen voordeel heeft van de aftrek voor specifieke ziektekosten. Als je weinig belasting hebt betaald en je hebt bijvoorbeeld veel ziektekosten, kan het zijn dat je geen volledig fiscaal voordeel hebt. Dan geldt voor jou de zogenaamde 'Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ) (ook wel: verzilveringsregeling).

Vooraf mensen met CF van 18 jaar en ouder, die een (kleine) Wajong-uitkering hebben, kunnen hier voordeel van hebben!

Je kunt dus geld krijgen van de Belastingdienst ook al heb je geen of heel weinig belasting betaald. Dit geldt alleen voor specifieke ziektekosten. Je moet hiervoor wel aangifte doen. Dus als je niet automatisch een aangiftebiljet (T-biljet) ontvangt, kun je een T-biljet opvragen bij de Belastingdienst.

Helaas is het niet zichtbaar hoeveel je eventueel terug krijgt. Hiervoor moet je wachten tot je je aanslag hebt ontvangen.

Zie voor nadere toelichting op de verzilveringsregeling: www.meerkosten.nl.

7 Andere uitgaven

Behalve bovengenoemde aftrekposten, zijn er nog meer belastingvoordelen.

Zo zijn er:

- de extra startersaftrek (voor degenen die vanuit een arbeidsongeschiktheidssituatie een onderneming starten),
- de uitgaven voor verblijf thuis van kinderen boven de 27 jaar die doorgaans in een Wlz (voorheen Awbz)-instelling verblijven,
- aftrek voor lijfrente van een kind met een chronische ziekte.

Zie voor deze aftrekposten: www.meerkosten.nl.

8 Tips voor de aangifte

Deze brochure is geen compleet overzicht. Daarvoor is het onderwerp te veelomvattend. Met logisch denken kun je misschien nog zelf posten aangeven, die een aantoonbaar verband hebben met jouw aandoening of dat van jouw kind of partner en die als een extra kostenpost op jouw uitgaven drukken. Hieronder staan nog een aantal tips die jou kunnen helpen.

8.1 Logboek bijhouden van de kosten en elektronisch aangifte doen

De fiscus vraagt niet direct bij de aangifte om een toelichting maar kan daar later wel om vragen. Bewaar zoveel mogelijk bonnen, rekeningen, afsprakenkaartjes en andere bewijzen. Het is raadzaam een logboek bij te houden dat je indeelt naar de verschillende posten. Elke keer wanneer je (extra) geld uitgeeft vanwege cystic fibrosis, schrijf je het bedrag op en waarvoor het was met de datum erbij. Maak daarnaast een mapje waarin je alle bonnen en rekeningen bewaart. Je kunt hierbij ook de computer gebruiken en de kosten bijvoorbeeld in een Excelbestand zetten.

Elektronisch aangifte doen geeft veel gemak. Allerlei berekeningen worden door het aangifteprogramma van de Belastingdienst voor jou uitgevoerd, zoals de berekening van het drempelbedrag voor ziektekosten en het verzamelinkomen.

8.2 Uitstel belastingaangifte vragen

Als het je niet lukt om voor 1 mei 2023 aangifte te doen, kun je uitstel vragen tot 1 september 2023. Het eenvoudigst is dit telefonisch te doen.

Je moet je naam, adres en je BSN-nummer noemen.

8.3 Belastbaar inkomen gaat omlaag: consequenties voor andere regelingen

Tot slot nog het volgende: het aftrekken van buitengewone uitgaven is niet alleen voordelig omdat je geld terugkrijgt van de Belastingdienst. Je verzamelinkomen gaat er ook door omlaag. Daardoor kun je meer zorgtoeslag of huursubsidie krijgen; je betaalt lagere eigen bijdragen voor thuiszorg en woningaanpassingen en je kunt mogelijk profiteren van allerlei inkomensafhankelijke regelingen, kinderopvangtoeslag en vrijstelling van gemeentelijke belastingen.

9 Hoe doe ik aangifte?

9.1 Eerste belangrijke stap

De eerste belangrijkste stap is dat je aangifte inkomstenbelasting doet. Doe je dat niet, dan heb je in ieder geval geen belastingvoordeel. De NCFS adviseert jou om via de computer aangifte te doen. Het voordeel van het invullen via de computer is dat het programma alles voor je uitrekent, zoals de ingewikkelde berekeningen betreffende de ziektekostendrempel. Je hebt dan wel je DigiD nodig om in te loggen bij de Belastingdienst.

9.2 Met de Rekenhulp via jouw computer

Je kunt vanaf 1 maart 2023 elektronisch, via jouw computer, aangifte doen. Via de website www.belastingdienst.nl kun je online aangifte doen. Er staat ook informatie op de pagina's over de aftrek van specifieke zorgkosten en andere belastingvoordelen op de website van de Belastingdienst. Waar mogelijk krijg je tips om het maximale voordeel uit je aangifte te halen. Je kunt de informatie dus gebruiken als een uitgebreide hulp bij de aangifte. Gebruik je dit aangifteprogramma, dan moet je het insturen via internet en ondertekenen met je DigiD. Heb je nog geen DigiD, vraag die dan tijdig aan via de website www.digid.nl. Vanaf 1 maart 2023 heeft de Belastingdienst alle gegevens die bekend zijn al voor jou ingevuld. Een voorbeeld is de WOZ-waarde van je huis, je loon, en je voorlopige teruggaven.

9.3 Via het invullen van een formulier

Doe je liever aangifte op papier, vraag dan om een P-biljet (voor particulieren) over het belastingjaar 2022 via de Belastingtelefoon 0800-0543. Je kunt deze aangifte ook via de site van de Belastingdienst aanvragen via het kopje: 'downloaden en bestellen'. Bij de papieren aangifte vind je een toelichting op de aangifte. Het nadeel van aangifte op papier is dat je de ingewikkelde berekeningen zelf moet maken.

10 Niet eens met de aanslag

Heb je een belastingformulier ingevuld, dan ontvangt je na enige tijd de belastingaanslag. Het kan dan zijn dat je het niet eens bent met de hoogte van die aanslag. De belastinginspecteur heeft bijvoorbeeld aftrekposten van jou geschrapt.

Je kunt je daar natuurlijk bij neerleggen. Je hebt ook mogelijkheden om te proberen of de aanslag herzien kan worden. Welke stappen kun je hierbij nemen?

10.1 In gesprek

Je kunt telefonisch of schriftelijk contact opnemen en vragen om een afspraak om de punten van de aanslag waar je het niet mee eens bent, te bespreken. Misschien kom je er met degene die jouw belastingopgave behandelt, al uit. Lukt dat niet, dan kun je je wenden tot de inspecteur zelf. Deze is verantwoordelijk voor de zaak, maar hij is er tot dan toe niet bij betrokken geweest. Misschien heeft een gesprek met de inspecteur meer succes. Bedenk steeds dat deze mensen doorgaans weinig of niets weten van cystic fibrosis. Het is dus belangrijk hen daarover te informeren. Gebruik de informatie die te vinden is op onze website of neem een folder van de NCFS voor hen mee.

Je kunt een bezwaar indienen binnen zes weken na dagtekening van de aanslag. Je kunt zo nodig alvast binnen deze termijn van zes weken een voorlopig bezwaarschrift indienen. Je laat daarin weten dat je bezwaar aantekent tegen de aanslag en dat je de redenen daarvan later zult geven. Als het gesprek met de inspecteur niet het gewenste resultaat heeft gehad en je wil je niet bij zijn beslissing neerleggen dan kun je in beroep gaan door een zogenaamde bezwaarschriftprocedure te beginnen.

Te laat?

Heb je je bezwaarschrift te laat ingediend, dan vat de Belastingdienst jouw brief op als een verzoek waar alsnog een beslissing op komt. Je hebt dan helaas geen recht meer om tegen een antwoord op jouw brief in beroep te gaan.

10.2 Een bezwaarschrift indienen

Hieronder beschrijven we hoe je te werk moet gaan als je een bezwaarschrift wil indienen. Heb je hiermee weinig ervaring? Schakel dan een belastingdeskundige in. Een bezwaarschrift dien je in bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder je valt, dezelfde instantie met wie je al gesproken hebt. Door deze procedure wordt aan de belastingdeskundige gevraagd om de beslissing opnieuw in overweging te nemen.

Je kunt een bezwaarschrift via de site van de Belastingdienst (www.belastingdienst.nl) insturen, digitaal. Je kunt er ook voor kiezen om jouw bezwaarschrift via de post in te dienen. Daarvoor kun je een formulier downloaden via de site van de Belastingdienst, of je kunt zelf een bezwaar schrijven.

Dit bezwaarschrift moet je binnen zes weken na dagtekening van de aanslag indienen. In het (bij voorkeur getypte) bezwaarschrift vermeld je je naam, adres, geboortedatum en jouw aanslagnummer.

Vervolgens kun je met je eigen woorden gemotiveerd aangeven waarom je het niet eens bent met de aanslag. Zet er ook in wat volgens jou wel beslist zou moeten worden. Verder kun je alle informatie toevoegen waarvan je denkt dat die van belang zou kunnen zijn. In de brief kun je ook vragen om 'gehoord' te worden in het geval de inspecteur zijn beslissing niet of gedeeltelijk wil herzien. Wanneer de inspecteur besluit om de aanslag te herzien, krijg je daarvan schriftelijk bericht met daarbij de (eventueel) gewijzigde aanslag. Het kan ook zijn dat hij niet of gedeeltelijk aan jouw bezwaren tegemoet wil komen. In dat geval word je, wanneer je daar om gevraagd hebt, uitgenodigd voor een gesprek. Je gaat dan met de inspecteur onderhandelen tot er overeenstemming bereikt wordt of niet. Je hebt dan de gelegenheid jouw zienswijze nog eens uitvoerig toe te lichten met alle feiten, omstandigheden en bewijsstukken die je hebt. Mocht je niet tot overeenstemming komen dan staat het je vrij om een beroepsprocedure te beginnen. Het is raadzaam een belastingdeskundige in te schakelen als je een bezwaarschriftprocedure wilt starten.

10.3 In beroep gaan

Als de bezwaarschriftprocedure niet het gewenste resultaat heeft, kun je in beroep gaan bij het Gerechtshof (Belastingkamer). Dit moet je doen binnen zes weken na de uitspraak van de belastinginspecteur. Wanneer je een dergelijke procedure wilt starten is het nodig om een belastingjurist in te schakelen. Verlies je de zaak, dan kun je nog in cassatie gaan bij de Hoge Raad. Dit allemaal zal in de praktijk weinig voorkomen.

10.4 Herziening aanvragen en aangifte doen van vergeten kosten

10.4.1 Herziening vragen over eerdere belastingjaren

Er zijn twee andere situaties waarin je je belastingaanslag herzien zou willen hebben. Het kan bijvoorbeeld zijn dat je niet wist dat bepaalde kosten aftrekbaar waren en dat je deze dus niet ingevuld hebt op de belastingaangifte van eerdere jaren. Of het kan zo zijn dat je nu wel argumenten hebt om een aftrekpost geaccepteerd te krijgen.

Er zijn in een dergelijke situatie twee mogelijkheden:

- Je krijgt een belastingaanslag, waarbij je geld moet bijbetalen of geld terugkrijgt. Binnen zes weken kun je bezwaar maken tegen deze aanslag, waarbij je de vergeten kosten opgeeft en zo de aangifte herstelt.
- Kom je er na het verlopen van de termijn achter dat je een vergissing hebt gemaakt, stuur dan een brief met een uitgebreide toelichting aan het belastingkantoor waar je onder valt en vraag om een herziening van de aanslag. In de regel wordt je verzoek om herziening van de aanslag 'niet ontvankelijk verklaard'. Maar jouw verzoek zal wel worden behandeld en mogelijk komt er toch een positieve beslissing. Je kunt een dergelijk verzoek tot herziening nog indienen tot vijf jaar na afloop van het betreffende belastingjaar.

10.4.2 Vergeten kosten na invullen van het formulier maar voor de aanslag

De situatie kan zich ook voordoen dat je jouw aangifteformulier al hebt ingevuld maar nog geen aanslag hebt ontvangen en dat je merkt dat je bepaalde aftrekposten niet opgegeven hebt. Bijvoorbeeld omdat je niet wist dat je die kosten kan aftrekken. In dat geval kun je opnieuw een volledige aangifte doen met daarbij de ontbrekende gegevens. Juist in deze situatie is het handig om elektronisch aangifte te doen omdat een herziene aangifte de oude eerder ingediende aangifte dan automatisch vervangt. Ook is het mogelijk dat je over een eerder jaar te weinig hebt opgegeven. Je kunt dan een brief aan de fiscus

schrijven dat je door onbekendheid met de materie een onvolledige aangifte hebt verstuurd. Je dient wel schriftelijk een volledige aangifte als bijlage er bij te doen. De fiscus is in de regel coulant met het wijzigen (in jouw voordeel) van deze aangifte. Je kunt tegen de uitspraak echter niet in beroep gaan.

10.5 De Nationale Ombudsman

Ten slotte kun je ook nog een klacht indienen bij de Nationale Ombudsman. Dit is alleen zinvol indien je van mening bent onheus te zijn behandeld. Bijvoorbeeld omdat de inspecteur weigert antwoord te geven op gestelde vragen.

11 Meer informatie

Wil je meer informatie over belastingen, het invullen van je belastingformulier en over buitengewone lasten, zie de site www.meerkosten.nl of de brochure van de Belastingdienst over buitengewone uitgaven. Deze is te bestellen bij de Belastingdienst of te downloaden van de website van de Belastingdienst: www.belastingdienst.nl. Kijk daar ook bij 'particulier' en vervolgens onder 'aftrekposten'.

In de winkel kunt u diverse belastinggidsen kopen.

Als je twijfelt aan je eigen deskundigheid voor het invullen van jouw aangiftebiljet, dan is het raadzaam om iemand te raadplegen die wel deskundig is op dit terrein. Dit kan een belastingadviseur zijn, maar ook iemand die veel ervaring heeft met het invullen van belastingformulieren voor anderen. Misschien ken je zelf iemand en anders zou je eens informeren in uw familie- of kennissenkring. Het kan zijn dat je werkt bij een bedrijf dat deze service biedt of dat je bent aangesloten bij een vakbond. Soms kan het jou al een eind op weg helpen als je het formulier een keer door iemand laat invullen die deskundig is en die jou het een en ander kan uitleggen over belastingaftrek.

Je kunt ook met jouw vragen (gratis) terecht bij de Belasting Telefoon Particulieren: 0800-0543. Voor specifieke informatie over jouw eigen situatie kun je terecht bij de eenheid van de Belastingdienst waaronder jij valt. Deze eenheid kan jou ook hulp bieden bij het invullen van het aangiftebiljet. Het telefoonnummer staat op de voorzijde van het aangiftebiljet.